

Η ΝΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Υπό τοῦ κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Π. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

Υφυπουργοῦ Συντονισμοῦ καὶ Καθηγητοῦ τῆς Α.Β.Σ.

Ἡ νέα οικονομικὴ πολιτικὴ, εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ὁποίας χωρεῖ ἡ νέα Κυβέρνησις, ἔχει μίαν ὑποκειμενικὴν καὶ μίαν ἀντικειμενικὴν δικαίωσιν. Ἡ ὑποκειμενικὴ δικαίωσις ἔγκειται εἰς τὸ γεγονός ὅτι εὐρισκόμεθα ἐνώπιον τῶν ἐπικρατατησασῶν προσδοκιῶν τοῦ ἐργαζομένου ἑλληνικοῦ λαοῦ, αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦν τὴν εἰς λογικὰ ὅρια καὶ κατὰ σύμμετρον τρόπον ἱκανοποίησίν των. Ἡ ἀντικειμενικὴ δικαίωσις εὐρηται εἰς τὴν ἀνάγκην δημοκρατικοποιήσεως τῆς οικονομικῆς ζωῆς καὶ περιορισμοῦ τῶν ἐπικινδύνως μεγεθυνομένων εἰσοδηματικῶν ἀνισοτήτων μεταξὺ διαμερισμάτων τῆς χώρας, ὡς ἐπίσης καὶ μεταξὺ τάξεων. Ὁ περιορισμὸς αὐτὸς ἐπιβάλλεται διὰ λόγους καθαρῶς οικονομικούς. Ἡ ἀνύψωσις τοῦ ἐπιπέδου τῆς ἀγροτικῆς καὶ ἐργατικῆς τάξεως εἶναι ἐπιβεβλημένη πρὸς ἐπίτευξιν τῆς εὐρυτέρας κινητοποιήσεως τῶν λαϊκῶν δυνάμεων καὶ ἐξασφάλισιν τῆς ἐνσυνειδήτου συμμετοχῆς των εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς οικονομικῆς ἀναπτύξεως. Εἶναι, ἐπίσης, ἐπιβεβλημένη πρὸς διεύρυσιν τῶν ὁρίων τῆς ἀγορᾶς καὶ διασφάλισιν ἐπιχειρηματικῶν μονάδων ἀρίστου μεγέθους ὡς ἐπίσης καὶ πρὸς βελτίωσιν τοῦ ἐπιπέδου τῆς παραγωγικότητος ἐν γένει. Εἰς τὸ κέντρον τῶν ἀδυναμιῶν τῆς προηγουμένης οικονομικῆς πολιτικῆς εὐρίσκειται ἡ μονόπλευρος προσπάθεια βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως, ἡ ὁποία ἠγνόησε τὸν ρόλον τῆς ἀγορᾶς καὶ ἰδιαίτερος τὴν ἀνάγκην τῆς παραλλήλου προαγωγῆς τῆς γεωργικῆς οικονομίας. Ἴδου διατὶ ἡ πρώτη μεγάλη στροφή εἰς τὴν οικονομικὴν πολιτικὴν σημειοῦται εἰς τὸν τομέα τοῦ συνδυασμοῦ οικονομικῆς καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς, ἢ καλύτερον, τῆς ὀργανικῆς συνυφάνσεως τῆς οικονομικῆς πρὸς τὴν κοινωνικὴν πολιτικὴν, ὡς μέσου καὶ ὡς σκοποῦ τῆς ἀναπτύξεως.

Παραλλήλως, ὅμως, ἡ πολιτικὴ ὀρθότερας διανομῆς τοῦ εἰσοδήματος δέον νὰ συνδυάζεται καὶ πρὸς τὴν πολιτικὴν ταχύτερας ἀυξήσεώς του. Καὶ πρὸς τὴν κατεῦθυσιν αὐτὴν οὐσιώδης θὰ εἶναι ὁ ρόλος τοῦ προγραμματισμοῦ καὶ ὡς πρὸς τὸ Δημόσιον καὶ ὡς πρὸς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν. Τὸ κεντρικὸν θέμα ἐδῶ ἀνάγεται κυρίως εἰς τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ ρόλου τοῦ κεφαλαίου ἐν σχέσει πρὸς τὸν ρόλον τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ὀργανώσεως. Κρίνεται ἤδη αὐτονόητος ἡ πρόταξις τῆς σημασίας τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ὀργανώσεως, καὶ διὰ τὴν αἰτίαν αὐτὴν προέχουσαν θέσιν εἰς τὰς μελλοντικὰς ἐπενδύσεις θὰ καταλάβῃ ἢ ἔρευνα, ἢ παιδεία καὶ ἡ ὀργάνωσις. Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτάς, ἀναμένεται εὐλόγως ὅτι θὰ βελτιωθῇ διὰ πολλαπλοῦς λόγους ἢ ἀπόδοσις τοῦ ἐπενδυομένου κεφαλαίου καὶ θὰ

μειωθῆ τὸ κόστος τῶν κατασκευῶν, εἰς τρόπον ὥστε μὲ πολὺ ὀλιγώτερα κεφάλαια νὰ ἐπιτυγχάνεται πολὺ μεγαλύτερον ἔργον. Καὶ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ἀποφασιστικῆς σημασίας θὰ εἶναι ἐπὶ πλέον, ἡ ὀργανικὴ συσχέτισις καὶ ἀλληλοσυμπλήρωσις τῶν ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἐπενδύσεων, ὥστε νὰ πραγματοποιηθῆ ἡ μεγαλύτερα δυνατὴ ὄθησις. Εἶναι τοῦτο ἡ τρίτη ἀδυναμία τῆς προηγουμένης πολιτικῆς, ἡ ὁποία περιωρίζετο εἰς ἐκτέλεσιν ἔργων μὲ δυσαναλόγους δαπάνας καὶ λίαν ἀσήμαντον ἀπόδοσιν. Καὶ διότι ἔλειπεν ἡ ὀργάνωσις καὶ ἔρευνα, μὲ ἀποτέλεσμα τὸ ὑψηλὸν κόστος κατασκευῶν καὶ διότι ἔλειπεν ἡ συσχέτισις τῶν ἐπενδύσεων, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν χαμηλὴν ἀπόδοσιν. Καὶ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ θὰ πραγματοποιηθῆ, ὡς ἀναμένεται, ἡ νέα μεταβολή, ὥστε κατ' οὐσίαν νὰ ἐκτελοῦνται προγράμματα καὶ ὄχι ἔργα. Ἀλλὰ ἡ πραγματοποίησις τῶν ἀνωτέρω μεταβολῶν προϋποθέτει θαρραλέαν μεταβολὴν εἰς τοὺς θεσμούς. Κατὰ τὸ παρελθόν, πλείστοι θεσμοὶ ἔχασαν τὸν προορισμὸν των ὡς ἐκ τῆς μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν, ἄλλοι ἀπώλεσαν τὴν ἀποδοτικότητά των ὡς ἐκ τῶν παρεμβάσεων καὶ ἄλλοι ὑπερεπηδῆθησαν ἐκ τῶν πραγμάτων. Τὸ ἐλληνικὸν πρόβλημα ἀναπτύξεως εἶχε καταστῆ κατόπιν τούτου, ἀπὸ μακροῦ θεσμικὸν πρόβλημα. Καὶ διὰ τὸν λόγον αὐτόν, τὰ συνήθη μέτρα οικονομικῆς πολιτικῆς, τὰ χρησιμοποιοῦμενα εἰς ἀνεπτυγμέναις οἰκονομίαις, ἀπεδείχθησαν μικρᾶς ἀποτελεσματικότητος, εἰς μίαν οἰκονομίαν ὅπου ἐδέσποζον αἱ ἀτέλειαι τῆς ἀγορᾶς, ἡ ἀδυναμία τῶν ὀριακῶν μεταβολῶν νὰ κινητοποιοῦν τὴν ζήτησιν ἢ τὴν προσφορὰν, ἡ ἀποδιάρθρωσις τῶν τομέων εἰς προκεφαλαιοκρατικὴν καὶ κεφαλαιοκρατικὴν οἰκονομίαν καὶ ὁ χαμηλὸς ἐγχορηγητισμὸς τῆς γεωργίας. Καὶ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ καλεῖται ἡ νέα οἰκονομικὴ πολιτικὴ νὰ διενεργήσῃ τὰς ἀναγκαίας χειρουργικὰς ἐπεμβάσεις καὶ νὰ μορφώσῃ νέα ὄργανα καὶ θεσμούς, κατάλληλα νὰ ὑποδεχθοῦν καὶ νὰ ἀνταποκριθοῦν εἰς τὰς νέας οἰκονομικὰς καὶ κοινωνικὰς συνθήκας. Πρόκειται περὶ τοῦ σπουδαιότερου τομέως τῶν μεταρρυθμίσεων, ὁ ὁποῖος μάλιστα θὰ ἀπαιτήσῃ καὶ τὴν ἐνσχόλησιν μὲ αὐτὴν κατὰ προτεραιότητα. Διὰ τὸν λόγον μάλιστα τούτον θὰ ἀπαιτηθῆ σοβαρὰ καὶ πλήρης μελέτη πρὸ τῆς λήψεως σχετικῶν ἀποφάσεων. Ἐν ὄψει τῆς σημασίας τῶν θεσμικῶν μεταρρυθμίσεων εἶναι αὐτονόητον ὅτι οἰαδήποτε σπουδὴ θὰ ἐδημιούργει ἀνεπανορθώτους κινδύνους. Τὸ κοινὸν παρεκκολουθεῖ, θεβχίως, μὲ ἠδξημένην ἔντασιν τὸ κυβερνητικὸν ἔργον καὶ ἔχει στηρίξει εἰς αὐτὸ τὰς προσδοκίας του. Παράλληλως, ὁμως, ἐπιδεικνύει τὴν ἀπαιτούμενην κατανόησιν, ὥστε νὰ ἐγγράφῃ τὰς προσδοκίας αὐτὰς εἰς εὐλογον χρονικὸν διάστημα.